

15.04.2026

HAUGESUND
Haraldsgata 90, 3 etg.Skatteetaten
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO**KARMØY**
Stongsvingen 77**ETNE**
Sjoarvegen 7**POSTMOTTAK**
Postboks 548,
5501 HaugesundSaksnummer: 25002
Ansvarlig advokat: Hans-Jacob Reinlund Sæther

ANMODNING OM BINDENDE FORHÅNDSUTTAELSE

Vi representerer Etne Elektrisitetslag AS (EEL), org.nr. 971 028 51, med forretningsadresse Tongane 21, 5590 Etne. EEL ber om en bindende forhåndsuttalelse knyttet til et forslag/ en planlagt omorganisering som redegjort for nedenfor.

1. Bakgrunn

Etne Elektrisitetslag SA ble etablert i 1932 og virksomheten har siden etableringen bygget på kooperative prinsipper. Foretakets vedtekter hadde som formål å fremme medlemmenes økonomiske interesser gjennom å delta i forretningsdriften som kjøpere av elektrisk energi og kraftoverføringstjenester. Foretaket hadde etter daværende vedtekter en mulighet til, etter forslag fra styret, å benytte inntil 35% av overskuddet til etterbetaling til medlemmene, avsetning til etterbetalingsfond og avsetning til medlemskapitalkonti. Medlemmene hadde ikke tilgang til foretakets nettoformue ved oppløsning, hvor det i vedtektenes § 13 gikk frem at nettoformuen ved en oppløsning skulle overføres til en allmennyttig stiftelse som skulle ha til formål å fremme allmennyttige tiltak innenfor gamle Etne kommune og Kyrping.

I forbindelse med endrede rammevilkår for nettselskaper og regulatoriske krav, og at det var gitt gjennomføringsfrister for omorganiseringer, ble det besluttet å søke framtidsløsninger sammen med andre kraftforetak. Dette for å sikre foretakets verdier. Etter undersøkelser og forhandlinger ble en sammenslåing med Eviny (den gang BKK) valgt.

Det var en nødvendig forutsetning for transaksjonen med Eviny at Etne El SA ble omdannet til aksjeselskap i forkant.

Omdanningen ble gjennomført i 2018 som en skattefri omdanning, etter samvirkelovens bestemmelser, samt iht. aksjeloven og skatteloven.

Etne El SA, hadde vedtekter som ikke gav medlemmene noen rett til foretakets formue ved en eventuell oppløsning.

«Ved oppløsning av foretaket skal eventuell overskytende kapital etter at alle medlemskapitalkonti er gjort opp, overførast til ein allmennyttig stiftelse som skal opprettast i samsvar med stiftelseslova og som skal ha som formål å fremja allmennyttige tiltak innan det området som per 1.1.2017 utgjer gamle Etne kommune og Kyrping.»

Siden medlemmene ikke hadde krav på midlene ved en oppløsning, var det etter samvirkeovens § 146, krav om 4/5 flertall på generalforsamling. I tillegg var det et krav om «saklig grunn» for omdanningen, som skulle vurderes og godkjennes av Stiftelsestilsynet.

Omdanningen med vedtekter ble enstemmig vedtatt på generalforsamlingen i 2018. Vedtektene i det omdannede selskapet inneholdt ved stiftelsen bestemmelser som gav styret en mulighet til å dele ut inntil 10% av overskuddet som utbytte til aksjonærene. Bakgrunnen for dette var blant annet å kunne utdele et slikt begrenset utbytte, da en anså det sannsynlig at eierskapet i aksjene ville kunne utløse formuesskatt.

Søknad om godkjenning ble umiddelbart etter generalforsamlingen sendt Stiftelsestilsynet og godkjent. Stiftelsestilsynet fant at det forelå «saklig grunn», dvs. at det var en at forretningsmessig begrunnelse for omdanningen, samt at den var nødvendig for å imøtekomme myndighetenes krav og ønske om konsolidering av nettselskap i kraftbransjen. Videre vurderte tilsynet selskapets vedtekter og hvorvidt det forelå et ønske om å skaffe seg tilgang til nettoformuen i selskapet, som ikke ville blitt ansett som saklig grunn. Det ble lagt vekt på at selskapets vedtekter hadde et sterkt kooperativt preg, som skulle dele ut bidrag til allmennyttige, lokale tiltak og som ikke hadde til formål å skaffe aksjonærene tilgang til nettoformuen eller kortsiktig profitt.

«Stiftelsestilsynet deler vurderingen av at vedtektene sammen med de endrede rammevilkårene for drift utgjør en saklig grunn til vedtektsendring og ikke fremstår å være begrunnet i ønske fra medlemmene om å skaffe seg tilgang til nettoformuen ved oppløsning eller kortsiktig profittmotiv. Etter Stiftelsestilsynets vurdering foreligger det saklig grunn for vedtektsendringen, jf. samvirkeoven§ 146 andre avsnitt.»

Etne Elektrisitetslag AS (EEL) ble dermed etablert i 2018 ved en omdanning fra samvirkeforetak til aksjeselskap. Samtidig ble det gjennomført en transaksjon hvoretter selskapet overdro sin virksomhet med drift av kraftnett, kraftomsetning og bredbåndtjenester, til BKK AS (nå Eviny AS), mot at selskapet mottok aksjer i Eviny AS.

EEL sine vesentligste aktiva er følgelig aksjene i Eviny AS, med bokført verdi på ca. MNOK 71,5. I tillegg eier selskapet to fondsandeler samt bankinnskudd. Selskapets inntekter er i hovedsak utbytte på disse aksjene, samt renteinntekter.

EEL sine vedtekter har et hovedsaklig ideelt formål:

§3 Føremål

Selskapets føremål er å eiga aksjar i BKK AS. Selskapet kan også driva, delta i eller samarbeida med andre selskap om digital kommunikasjon, bygde- og næringsutvikling og andre aktivitetar med forretningsmessig tilknytning til Etne Elektrisitetslag AS sitt konsesjonsområde per 1. januar 2018 (seinare i vedtektene omtalt som "konsesjonsområdet").

Selskapet skal i tillegg ta del i eller støtta samfunnsnyttige tiltak og aktivitetar, samt fremja allmennyttige føremål til beste for innbyggjarane i konsesjonsområdet, samt finansielle investeringar. Selskapet har som mål å vera ei levande kraft i lokalmiljøet.

Selskapet har ikkje til føremål å skaffe eigarane økonomisk utbyte. Det blir ikkje utdelt utbyte frå selskapet.

(Det ble gjennomført en vedtektsendring i 2019, hvor generalforsamlingens mulighet til å dele ut 10% av overskuddet til aksjonærene, ble tatt bort.)

I tråd med vedtektene har EEL i flere år delt ut midler for å fremme formålet innenfor det område som vedtektene har fastsatt. Det er således gitt gaver til allmennyttige og ideelle formål av ulik art, som idrettslag, velforeninger, historielag, bedehus, lokale hjelpekorps (Røde Kors), teater-, dansegruppe, grendahus, lekeplasser, ungdomsklubb, kor og musikklag etc.

Selskapets ideelle formål er videre vedtektsfestet i tilknytning til vedtektenes bestemmelser om oppløsning.

§ 12 Oppløsning

Vedtak om oppløsning krev tilslutning frå 3/4 av stemmene på generalforsamlinga. Viss eit forslag om oppløsning ikkje får slikt fleirtal, kan saka reisast i ny generalforsamling tidlegast ein månad seinare, som då kan gjera slikt vedtak med det fleirtal som aksjelova bestemmer.

Eit likvidasjonsoverskott skal nyttast til å fremja allmennyttige tiltak i konsesjonsområdet, eventuelt kan overskotet overførast til ei allmennyttig stifting som har til føremål å fremja allmennyttige tiltak i konsesjonsområdet. Forslag om oppløsning skal følgja innkallinga til generalforsamlinga med forslag frå styret om korleis likvidasjonsoverskotet skal nyttast. I samband med ei slik oppløsning kan generalforsamlinga også vedta at aksjane i BKK AS og andre eignelutar skal overførast til stiftinga.

Som det fremgår her skal et overskudd ved en oppløsning benyttes til å fremme allmennyttige tiltak, eller overføres til en allmennyttig stiftelse med et formål tilsvarende EEL.

Ved omdanningen fra samvirkeforetak til aksjeselskap, ble aksjene i selskapet tildelt i tråd med samvirke-loven § 147 (3) jfr. § 135 (5), basert på medlemmenes omsetning med samvirkeforetaket de siste fem årene. Dette medførte at det er over 1.100 aksjonærer i selskapet.

Den skattemessige formuesverdien av Eviny AS aksjene er vesentlige, og for selskapet sitt vedkommende over MNOK 200, noe som har medført at også aksjene i EEL har en betydelig skattemessig formuesverdi. For aksjonærene gir dette en skattemessig formue som gir formuesbeskatning av aksjonærer, selv om de ikke har noe økonomisk nytte eller utbytte av å eie aksjene. Denne formuesskatten har skapt uro blant aksjonærene og EELs styre har blitt bedt om å vurdere mulighetene for at aksjonærene skal unngå denne belastningen.

På denne bakgrunn har det fra flere aksjonærer de senere årene blitt stilt spørsmål ved om en burde endre vedtektene slik at utbytte blir mulig. Dette med tanke på at aksjonærene kunne motta utbytte for å dekke formuesskatten.

Videre og alternativt har det blitt reist spørsmål om en bør omorganisere og legge selskapets eiendeler inn i en allmennyttig stiftelse.

Selskapets styre har utredet disse alternativene, og det er i den forbindelse reist skattemessige spørsmål som en ber om en forhåndsuttalelse på:

2. Spørsmål om skatt ved omorganisering til stiftelse.

Da det ikke er mulig å omdanne et aksjeselskap til stiftelse, må en slik omorganisering skje ved en oppløsning iht. bestemmelsene i selskapets vedtekter §14 jfr. ovenfor, med en påfølgende overføring av eiendeler til stiftelsen.

Tanken er da at ved oppløsningen av EEL, overføres selskapets eiendeler som i hovedsak er aksjene i Eviny AS, samt to mindre fondsandeler (et aksjefond og et kombinasjonsfond) og bankinnskudd til en allmennyttig stiftelse.

Stiftelsen vil ha vedtektsbestemmelser som er i tråd med selskapets, og skal således dele ut overskudd/avkastning som gaver for å støtte samfunnsnyttige tiltak og aktiviteter, samt fremme allmennyttige formål til beste for innbyggerne i det opprinnelige «konesjonsområdet» (gamle Etne kommune samt Kyrping). Tilsvarende vil stiftelsen vedtektsfeste at nettoformuen ved en eventuell oppløsning, skal gå til allmennyttige formål.

Ved en oppløsning av aksjeselskaper vil normalt eiendeler realiseres, og likvidasjonsutbytte utdeles til aksjonærene. Aksjonærene i EEL har iht. vedtektene ikke krav på utbytte eller rett til selskapsformuen, og nettoformuen vil etter at omkostninger ved oppløsningen er dekket bli gitt til stiftelsen som gave. Planen er derfor at eiendelene overføres som sådanne direkte til stiftelsen

Spørsmålet er om overføring av selskapets eiendeler som gave utløser beskatning for aksjonærer, selskapet eller stiftelsen.

Aksjonærene

Når det gjelder aksjonærene er spørsmålet om dette utløser skatteplikt etter skattelovens § 10-37. Ved oppløsning vil det normalt skje en realisasjon hvor gevinsten vil komme til beskatning på aksjonærenes hånd. I vårt tilfelle hvor aksjonærene iht. selskapets vedtekter ikke faktisk vil eller kan motta et slikt likvidasjonsoverskudd, skal det heller ikke etter vår oppfatning utløse realisasjonsskatt på aksjonærenes hånd.

Dette samsvarer med vår forståelse av asl. § 10-11, hvor det synes stor enighet i juridisk teori om at bestemmelsen skal tolkes antitetisk og bare er utdelinger til aksjonærene eller aksjonærenes nærstående som er skattepliktig, jfr. også BFU 11/2025.

Vi ser heller ikke at sktl. § 13-2 om omgåelse skal komme til anvendelse i dette tilfellet. Hovedformålet med disposisjonen er åpenbart ikke å oppnå en skattefordel, og vi kan ikke se at en totalvurdering basert på bestemmelsens 3. ledd vil medføre at disposisjonen ikke kan legges til grunn for beskatningen.

Hovedformålet med disposisjonen er å ivareta selskapets vedtektsfestede allmennyttige formål, til allmennhetens beste. Aksjonærene har som sagt iht. vedtektene, hverken tilgang til utbytter eller selskapets verdier ved en oppløsning.

Stiftelsen

For stiftelsen vil spørsmålet være om gaven er skattepliktig. Slik vi ser det er gaver som hovedregel ikke skattepliktig inntekt. Jfr. skatteloven § 5-50 (3), og vi legger til grunn at den allmenntyttige stiftelsen kan motta gaven uten at det utløser beskatning på stiftelsens hånd.

Selskapet

Det er reist spørsmål om EEL under likvidasjonen kan overføre eiendelene (i all hovedsak aksjer i Eviny, samt noen mindre fondsandeler) til stiftelsen uten at dette utløser uttaksbeskatning for selskapet, jfr. sktl. § 5-2.

Som det fremgår av selskapets vedtekter § 12 vil gaveoverføringen til en Stiftelse være en oppfyllelse av de vedtektsfestede vilkår.

Dersom det som utgangspunkt skulle være snakk om uttaksbeskatning, legger vi uansett til grunn at aksjer mv vil være omfattet av fritaksmetoden og dermed heller ikke skal uttaksbeskattes.

3. Spørsmål knyttet til løsning ved å endre vedtektene for å gi mulighet til utbytte

Det er også aksjerettslig mulig for generalforsamlingen å endre selskapets vedtekter. Det stilles i vedtektenes § 10 svært strenge flertallskrav dersom vedtektenes bestemmelser om utbytte, og at aksjonærene skal gis tilgang til nettoformuen ved oppløsning, skal endres. Det kreves både at det foreligger $\frac{3}{4}$ flertall på generalforsamlingen, og at minst 50% av aksjekapitalen er representert.

Bakgrunnen for at vedtektene hadde sterke begrensninger for muligheten for utbytte, var samvirkeforetakslovens § 146, hvoretter Stiftelsestilsynet også skulle påse at selskapet ikke ble omdannet for å gi medlemmene tilgang til nettoformuen ved oppløsning eller kortsiktig profitt.

Omdanningen ble som sagt gjennomført som en skattefri omdanning, i tråd med skatteloven og samvirkelova.

Dersom generalforsamlingen i EEL skulle få det nødvendige flertall for å endre vedtektenes § 3 og evt. § 12 (2), slik at det blir mulig å dele ut utbytte og eventuelt at aksjonærene får tilgang til nettoformuen ved oppløsning, har styret reist spørsmål ved om dette kan ha skattemessige konsekvenser for selve omdanningen i 2018. Dette på bakgrunn av at Stiftelsestilsynet vurderte «saklig grunn» og herunder at omdanningen ikke var begrunnet i medlemmenes ønske om å få tilgang til nettoformuen ved en oppløsning eller kortsiktig profittsyn. Spørsmålet er således om en slik endring av vedtektene vil medføre at selve omdanningen kan bli ansett skattepliktig.

Vår vurdering er at et slikt vedtak om vedtektsendring i generalforsamlingen nå i 2026, ikke vil endre vurderingen av den skattefrie omdanningen i 2018, da denne ble gjort i tråd med samvirkelova, og skatteloven. Videre ble det allerede den gang akseptert av stiftelsestilsynet at 10% av overskuddet kunne deles ut som utbytte, uten at det ble vurdert å komme i konflikt med «saklig grunn» etter samvirkelova.

I den grad generalforsamlingen med nødvendig flertall skulle endre vedtektene slik at det ble adgang til utbytte til aksjonærene, er det vår oppfatning at dette er beslutninger som ligger innenfor generalforsamlingens myndighet iht. gjeldende vedtekter og aksjeloven, og at dette ikke skal ha betydning for den skattemessige vurderingen av omdanningen som ble gjennomført i 2018.

I den grad generalforsamlingen med nødvendig flertall også endrer § 12 (2) slik at aksjonærene får tilgang til nettoformuen ved oppløsning, helt eller delvis, vil dette medføre at forutsetningen i stiftelsestilsynets godkjenning blir brutt. Basert på Stiftelsestilsynets egen uttalelse publisert på egne nettsider, fører tilsynet ikke tilsyn med aksjeselskaper eller samvirkeforetak. Det er likevel uttalt at særlig der en intensjon om å gjennomføre en slik endring var til stede på søknadstidspunktet, uten å være kommunisert vil vedtaket kunne være ugyldig og evt. utgjøre grunnlag for erstatningsplikt for de som har gitt urette opplysninger. I foreliggende tilfelle har styret og aksjonærene i EEL forholdt seg lojalt til de opplysningene som ble gitt i 2018, og det har ikke vært en problemstilling som har aktualisert før seg de siste årene med økte verdier i selskapet og økt formuesskatt.

Ellers er selskapet naturligvis innforstått med at utbytte til aksjonærer er skattepliktig på aksjonærens hånd.

Dersom det er spørsmål i sakens anledning kan undertegnede kontaktes, tlf. 91 86 82 97, hjsaether@eurojuris.no.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Eurojuris Haugesund AS

Hans-Jacob Reinlund Sæther
Advokat
hjsaether@eurojuris.no